

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	4,01 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	5,64 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	11,64 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

V průběhu uplynulého čtrnáctidenního cyklu zaznamenal domácí trh brambor malý pokles farmářských cen brambor. Ty se tentokrát lehce snížily, řádově pouze o několik haléřů, naproti tomu ceny obchodníků i spotřebitelské ceny si v této periodě polepšily. Několik producentů ke konci kalendářního měsíce doprodalo zásobu svých brambor z loňské sklizně určených ke konzumu. Někteří z producentů, ale především obchodníci řeší tuto nastalou situaci dovozem brambor z Francie, jde o odrůdy Monalisa, Lyseta, nebo i rané odrůdy ze Španělska, Itálie a Řecka, ale i z dalších regionů Středomoří. V nejbližších týdnech očekáváme nástup raných domácích odrůd na tuzemský trh.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 21. a 22. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 4,01 Kč/kg
(proti 20. týdnu 2009 pokles o 0,05 Kč/kg)
OOC konzumních brambor 5,64 Kč/kg
(proti 20. týdnu 2009 vzestup o 0,31 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,50 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Adéla, Laura a Dali, pokračuje Agria, Secura a Marena s těžištěm cen v rozsahu 3,10 až 4,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOC) v rozsahu 3,40 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Dali, Adéla, Agria, Laura, Marena a Princes.

Spotřebitelské ceny se v 21. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 11,64 Kč/kg, takže se proti předchozímu období (19. týdnu 2009) zvýšily o 0,11 Kč/kg.

V uplynulém období se CZV proti 22. týdnu 2008 tentokrát ovšem zvýšily o 0,15 Kč/kg, SC v tomto období také stouply o 0,90 Kč/kg, obchodníci zvýšili ceny OOC meziročně o 0,53 Kč/kg.

Evropská unie a svět

Týdenní průměry kvotační brambor v zemích EU-5 rostly ve Francii, Británii a Španělsku, jinde byly trhy statické. Ve Francii se kvotace zvýšila ze 132 EUR/t (7.4. 2009) na úroveň 150 EUR/t (14.4. 2009). Celková pěstební plocha brambor ve Španělsku se za posledních deset let pravidelně z roku na rok snižuje. V roce 2008 dosáhla pouze hodnoty 84 tis. ha, zatímco ještě před 10 lety to bylo 142 000 ha. Ovšem rané brambory si polepšily, zatímco o jednu dekádu nazpět se pěstovaly na ploše 12 tis. ha, loni to bylo na ploše 15 000 ha.

Středomoří zaznamenává pokles exportu raných brambor do zemí EU. **Španělsko** zaregistrovalo meziroční pokles úrody raných brambor o 25,5% navzdory vzestupu sadbové plochy (viz výše), na úrovni 344 tis. t (2008) proti předchozím 462 tis. t (2007). V **Itálii** se situace stabilizovala, za posledních 6 let se rané brambory pěstují na ploše kolem 20 tis. ha. **Tunisko** vyexpedovalo loni do zemí západní Evropy objem raných brambor na úrovni 8 504 t. **Izrael** přehodnocuje objem exportu nových brambor, které díky lednovým přímrazkám poklesl na úroveň 193,6 tis. t (2008) proti předchozí sezóně, kdy bylo vyexpedováno 260 tis. t této komodity.

Z **Nizozemí** bylo za rok 2008 vyexpedováno nejvíce konzumních brambor do Ruska (206,5 tis. t), na druhém místě z hlediska absolutního množství skončila loni Belgie (189,4 tis. t), zde je ovšem meziroční pokles o 49,3%. Třetím nejvýznamnějším odběratelem této komodity bylo loni Německo (103,1 tis. t), dále z neevropských destinací zde figurují Senegal (67 438 t) a Mauretánie (23 831 t).

Francie vyvezla v období (únor 08-leden 09) celkem 301 947 t konzumních brambor (KN 0701 90). Nejvíce jich putovalo do Španělska (87 294 t), dále do Itálie (45,48 tis. t) a pomyslný bronz v tomto žebříčku připadl Belgii, kam bylo v tomto období dodáno 40,54 tis. t komodity.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 22. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	5,00	3,67	-0,14
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,10	4,32	0,17
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,00	4,13	-0,50
COLETTE	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,00	4,43	-0,10
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	4,29	0,24
HUSAR	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,00	4,20	-0,30
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	3,73	-0,24
LOLITA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	4,10	4,00	0,00
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	4,00	3,67	0,03
MONALISA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,60	5,20	4,43	-0,03
NICOLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	5,30	5,13	-
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	3,62	-0,26
RED ANNA	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	6,00	4,50	0,50
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,00	2,80	0,00
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	3,60	3,40	0,00
VERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	4,20	4,03	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	3,98	-0,01
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	17,00	14,22	0,02

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 22. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	6,30	4,67	0,09
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,15	6,50	5,61	0,13
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,70	7,00	5,77	0,23
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	6,70	5,48	0,27
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,90	4,73	-0,05
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,20	11,90	9,85	-
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	8,00	6,60	0,17
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	6,90	5,18	-0,01
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	6,30	5,56	0,61
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,85	7,52	6,28	-0,03
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,30	7,00	6,73	-
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,70	6,30	5,42	0,19
TOSCA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,20	5,90	5,62	0,32
YELLY	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,50	4,90	0,37
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	3,40	11,90	5,73	0,37
Nové	B	neprané	vak do 25 kg ¹⁾	7,40	17,50	13,23	-3,17
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	12,50	17,00	15,01	0,00

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 1-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	12.	10,70	10,99	9,04	12,15	11,68	10,59	11,21	9,42	9,86	10,43	11,15	10,99	9,87	9,81	10,56
	15.	11,84	11,08	9,19	12,96	10,79	12,30	12,30	10,32	10,53	11,10	12,12	11,64	10,66	10,06	11,21
	17.	11,39	11,35	8,83	12,62	10,46	11,38	11,66	10,32	10,87	10,77	11,32	11,71	10,67	10,01	10,95
	19.	11,69	11,22	9,62	12,96	10,53	13,92	12,26	10,58	11,96	11,52	11,82	12,07	11,17	10,08	11,53
	21.	11,82	11,51	9,90	12,77	10,53	13,42	12,53	10,16	12,08	11,52	12,33	12,03	11,17	11,18	11,64

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

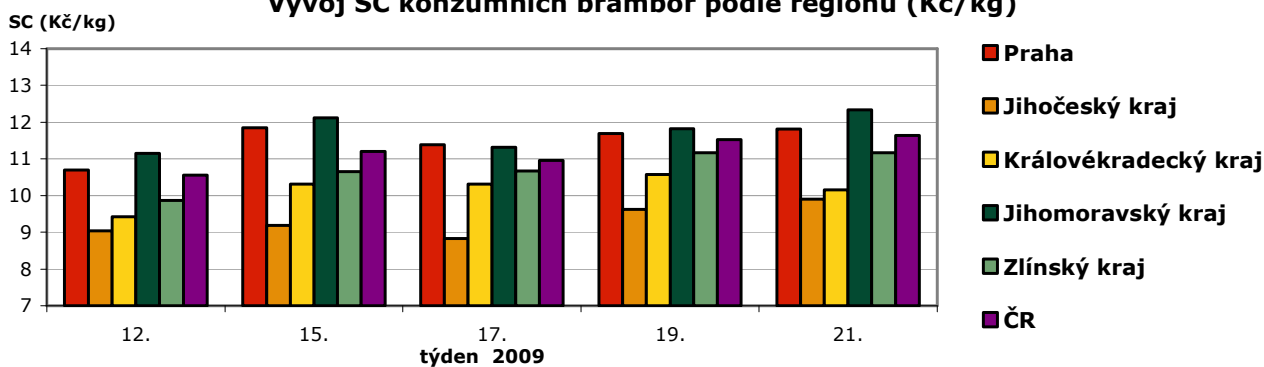

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008
14. týden 09	4,10	4,00	5,42	4,91
16. týden 09	4,05	3,87	5,43	4,94
18. týden 09	4,05	3,76	5,38	4,92
20. týden 09	4,06	3,66	5,33	4,96
22. týden 09	4,01	3,86	5,64	5,11

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

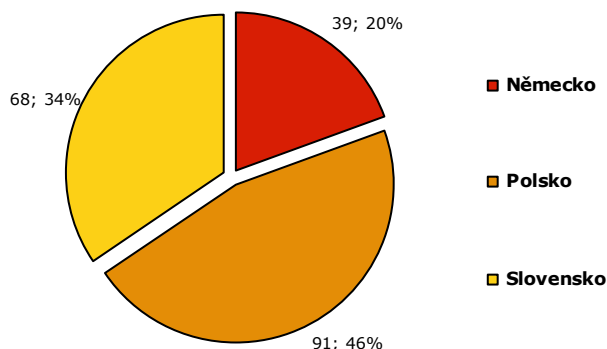

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – vývoz raných a konzumních brambor v období 1.-31.3. 2009

Během měsíce března 2009 bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 198,3 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (91 t; 46 %) vyvezen do Polska. Druhou pozici v exportu obsadilo s hodnotou 68 t (34 %) Slovensko. Pomyslný bronz připadl našim západním sousedům, Německu (39 t; 20 %). Názorně situaci dokresluje dolní graf.

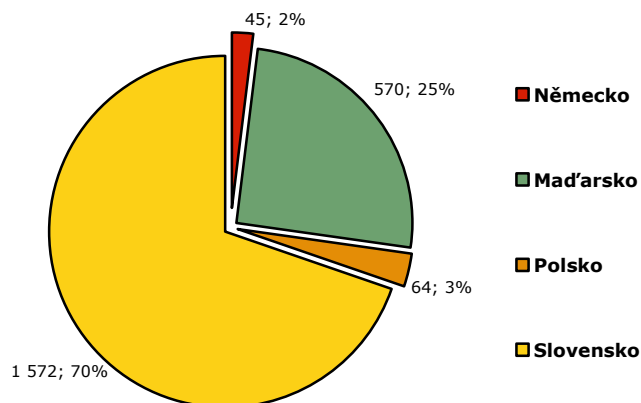
Vývoz raných brambor v březnu 2009 (t;%) celkový vývoz KN 0701 9050 = 198,3 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **exportu konzumních brambor (KN 0701 9090) v období březen 2009**. Největší díl zde zaujímá Slovensko (70 %), absolutně 1 572 t komodity. Druhou pozici zaujímá Maďarsko (25 %), 570 t brambor a dále Polsko (3 %, 64 t brambor). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Vývoz konzumních brambor období: III 2009 (t,%) celkový vývoz (KN 0701 9090) 2 250,2 t

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009

SKK/kg; EUR/100 kg

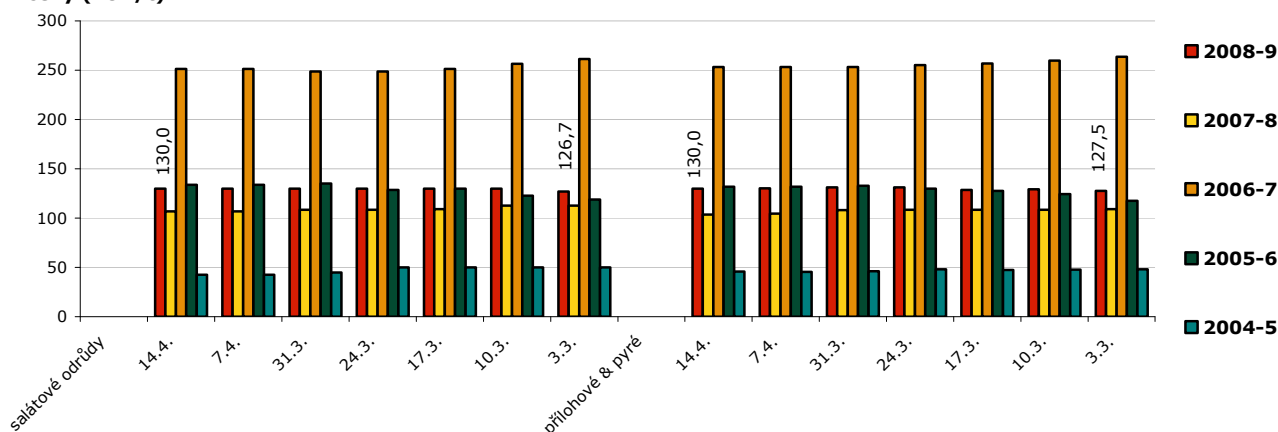
Období/odrůda	PRINCES	MILVA	Min. cena ^A	Brambory celkem SKK/1kg	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
01. týden 09 ^A	-	-	11,62	3,97	13,19	19,92
03. týden 09	-	^B 13,65	9,95	4,06	13,47	19,92
04. týden 09	^C 14,67	13,69	9,95	4,28	14,20	20,00
06. týden 09	18,10	13,66	10,50	4,40	14,60	20,92
08. týden 09	15,61	-	11,61	4,56	15,15	20,92
09. týden 09	-	-	11,62	4,60	15,28	20,92
10. týden 09	-	-	12,00	4,77	15,84	20,92
11. týden 09	17,73	14,37	11,62	4,52	14,99	23,24
13. týden 09	-	-	12,00	4,44	14,73	20,92
15. týden 09	17,63	14,95	12,00	5,21	17,28	26,56

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; B = Marabel, C = Agria;
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Německo

Vývoj průměrné týdenní farmářské ceny brambor

ceny (EUR/t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Albánie	Estonsko	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
13. týden 09	-	19,62	22,88	13,93	37,06	26,25	14,73	15,40
14. týden 09	-	19,05	20,65	14,28	37,57	26,19	16,93	14,90
15. týden 09	-	18,79	23,08	14,34	38,22	26,48	17,28	15,40
16. týden 09	-	19,68	-	14,19	38,37	-	17,11	15,29
17. týden 09	-	19,68	-	14,45	35,25	-	-	15,06
18. týden 09	-	19,68	22,01	14,43	41,30	-	16,42	15,19
19. týden 09	-	-	-	14,77	41,65	-	17,34	15,23
20. týden 09	-	-	-	15,19	41,95	-	-	15,17

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 19.5. – 21.5. 2009

PLN/kg

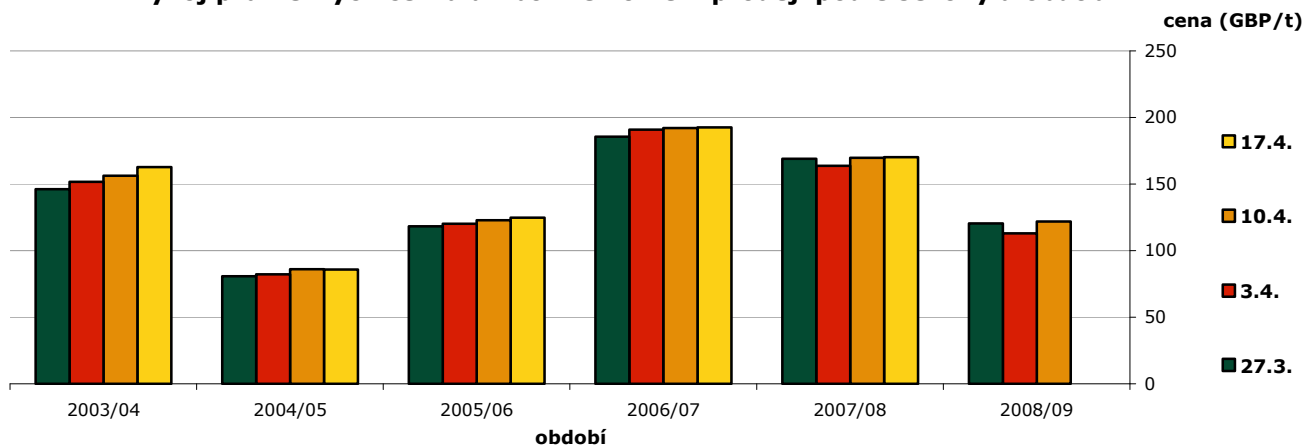
Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Wrocław		Zielona Góra	
	21.5.2009		19.5.2009		21.5.2009		19.5.2009		20.5.2009		20.5.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,70	0,86	0,50	0,77	0,72	0,87	0,40	0,60	0,60	0,70	0,84	1,00
Nové brambory*	2,75	4,50	-	-	4,00	6,00	-	-	3,50	4,50	4,60	4,60

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; poznámky: * = dovoz ze Středomoří

Velká Británie

Vývoj průměrných cen brambor ve volném prodeji podle sezóny a období

Pramen: Potato Markets monthly

Irské brambory se zvýšeným obsahem selenu

Irská společnost pěstující brambory Peter Keogh & Sons uvedla nový výrobek - balené brambory se zvýšeným obsahem antioxidantu selenu, který má výhody pro imunitní systém. Brambory Rooster této společnosti s názvem Selenia jsou obohaceny přirozeně se vyskytujícím stopovým prvkem selenem.

Selen – esenciální minerál a silný antioxidant hraje významnou roli v imunitních funkcích organismu, řekl zástupce společnosti. Metoda pěstování brambor Selenia se hodí pro mnoho oblíbených irských odrůd včetně Rooster, Maris Piper a Kerrs Pink.

Irsko má v některých ze svých půd nižší obsah selenu než Velká Británie a Irové nemohou konzumovat dost selenu prostřednictvím ovoce, zeleniny a zrnin.

Společnost Keogh & Sons obohatila půdu selenem při výsadbě, aby brambory mohly využít tuto živinu během pěstebního cyklu. Hlavní manažer Tom Keogh řekl: „Chtěli jsme znovu objevit brambory a zajistit jejich místo jako potraviny pro budoucnost. Zkoumali jsme mnoho vitaminů a minerálů, ale stopový prvek selen to vyhrál kvůli svým fantastickým zdravotním výhodám. Naše brambory Selenia Rooster obsahují více než 50 % doporučené denní dávky selenu v porci“.

Tyto brambory jsou prodávány exklusivně prostřednictvím obchodních domů Superquinn v Irsku. Odbornice na výživu tohoto obchodního řetězce Dr. Evelyn Hannon konstatovala, že selen může omezovat riziko kardiovaskulárních chorob a některých typů rakoviny.

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 20.týden 2009 (od 11.5.2009 do 17.5.2009)

HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,00	1,50	1,60	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00
max.	1,10	2,00	1,60	2,00	2,30	3,50	2,00	3,50
průměr	1,05	1,75	1,60	2,00	2,15	2,83	2,00	2,04
Mladé br.-min.	-	5,00	5,00	5,20	6,00	4,00	5,00	4,00
max.	-	6,00	5,50	5,20	10,00	6,00	8,00	10,00
průměr	-	5,50	5,33	5,20	8,00	5,00	6,50	6,05

Pramen: www.tisup.mps.hr

Nový kmen plísně bramborové

Nový kmen 13 A2 snáze přežívá zimu a může vyvolávat infekci již při nižších teplotách.

Na poli často pozorované primární ohnisko napadení vzniká zpravidla z infikované sadby. Infekce se šíří sporami, které se půdní vodou dostávají k sousedním rostlinám.

Při dostatečné vlhkosti probíhá podzemní infekce výhonů klíčovými sporangii. Patogen prorůstá do nadzemních částí rostliny a za příznivých podmínek dochází na vegetačním vrcholu rostliny k fruktifikaci. Vzdušným prouděním se sporangia šíří na jiné rostliny bramboru nebo do okolních porostů, které infikují.

K infekci je nutné, aby listy zůstaly tři až čtyři hodiny vlhké. Suché periody s méně než 70% relativní vzdušnou vlhkostí brání dalšímu napadení. Pokud potom později v průběhu infekce nastanou intenzivní srážky, mohou se sporangia dostávat do půdy a na nově vytvořené hlízy a po vstupu poraněními vyvolávat hnědou hnilobu.

Vyšší teploty vedou k vyšší agresivitě patogena

Agresivita plísně bramborové v posledních 10 až 15 letech vzrostla. V důsledku sexuální rekombinace se vytvořil nový kmen (13 A2). Ten potlačil dosud známý kmen A2. Vyznačuje se tím, že snáze přežívá zimu a může vyvolávat infekci již od 13 °C. V důsledku zkrácení latentní fáze může tento patogen dokončit několik vývojových cyklů za sezónu. Tak disponuje ještě vyšším infekčním potenciálem. Tento kmen může překonat odrůdově specifické rezistenční vlastnosti. Proto je potřeba právě méně náchylné odrůdy bramboru intenzivně kontrolovat. Kromě toho je nový kmen rezistentní vůči účinné látce metalaxylu (např. fungicid Ridomil).

Odborníci diskutují také alternativu, že vyšší agresivita patogena je způsobena povětrnostními vlivy. Za hlavní příčinu jsou přitom považovány vyšší teploty.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 28.5. 2009

1 EUR – 26,760 Kč 1 DKK – 3,595 Kč 100 HUF – 9,389 Kč 1 PLN – 5,959 Kč 1 GBP – 30,742 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577

fax: 222 871 536

e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849

fax: 222 871 536

e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF